

Samverkansavtal för den regionala naturbruksutbildningen, från och med 1 januari 2029

Paragraf BUN Au § 28

Ärendenummer BUN 2025/0428-607

Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskotts förslag till barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämndens beslut

1. Godkänner förändringarna i samverkansavtalet gentemot remissversionen
2. Ingår samverkansavtal avseende den regionala naturbruksutbildningen med Västra Götalandsregionen, VGR under perioden 1 januari 2029 till och med 31 december 2032
3. Barn- och utbildningsnämndens ordförande ges i uppdrag att signera avtalet.

Sammanfattning av ärendet

Västra Götalandsregionen (VGR) och kommunerna i Västra Götaland har sedan länge ett samverkansavtal som reglerar finansiering och ansvar för den gymnasiala naturbruksutbildningen. Det nuvarande avtalet bygger på en kombination av interkommunal ersättning (IKE), skatteväxling från kommunerna samt ett ägarbidrag från VGR.

Under senare år har flera kommuner riktat kritik mot den nuvarande finansieringsmodellen, främst kopplat till skatteväxlingen. Kritiken har förstärkts i takt med att VGR lagt ner naturbruksskolor i vissa kommuner, samtidigt som dessa kommuner fortsatt bidragit genom skatteväxling men haft få elever i VGR:s skolor. För elever som i stället studerat vid naturbruksgymnasier med enskild huvudman har kommunerna fått betala full interkommunal ersättning, vilket upplevts som orättvist.

Mot denna bakgrund tillsattes 2024 en extern utredning med uppdrag att ta fram en alternativ samverkansmodell. Utredningen slutrapporterades våren 2025 och har legat till grund för arbetet med ett nytt samverkansavtal. Efter remissomgång och ytterligare politisk beredning har ett slutligt avtalsförslag tagits fram.

Det nya samverkansavtalet föreslås gälla från och med den 1 januari 2029 och innebär en genomgripande förändring av finansieringsmodellen. Kommunernas finansiering av naturbruksutbildningen ska framöver ske enbart genom interkommunal ersättning per elev. Skatteväxlingen avvecklas och VGR:s kompensatoriska ägarbidrag samt ersättning för

elever som studerar utanför länet tas bort. Samverkansavtalet blir samtidigt frivilligt för kommunerna och anpassas till gällande nationellt regelverk för gymnasieskolan.

Samtidigt tydliggörs i avtalet VGR:s fortsatta ansvar för kompetensförsörjning inom de gröna näringarna inom ramen för regionens regionala utvecklingsansvar.

Regionfullmäktige föreslås godkänna samverkansavtalet. För att avvecklingen av skatteväxlingen ska kunna genomföras krävs att både VGR och kommunerna fattar beslut i god tid före den 1 september 2028.

De största skillnaderna mellan remissversionen och det slutgiltiga avtalet är att det slutgiltiga avtalet:

1. Är mer juridiskt precist och tydligare kopplat till skollagen
2. Renodlar avtalet genom att ta bort vuxenutbildning
3. Innehåller en betydligt mer utvecklad och formell modell för interkommunal ersättning
4. Inför månadsvis fakturering i stället för terminsvis
5. Förtydligar ansvarsfördelning mellan region och kommun
6. Fastställer ett konkret ikraftträdandedatum (2029-01-01)

Härmed överlämnas till barn- och utbildningsnämnden att besluta att Tanums kommun ingår avtal avseende den regionala naturbrukstutbildningen från och med 1 januari 2029.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 2026-04-22
- Samverkansavtal om naturbruksutbildning mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland 2029-2032
- Genomgång av samtliga ändringar i slutliga avtalet jämfört med remissomgången, 2026-04-16
- Överblick och omhändertagande av samtliga inkomna inspel från remissomgången 2026-04-16
- Frågor och svar om regionalt samverkansavtal om naturbruksutbildning 2029-2032

Jäv

Jannice Larsson (C) är jävig och deltar inte i överläggning eller beslut.

Beslutet skickas till

Regionstyrelsen